

EUROPSKI PRISTUP SAMOLIJEČENJU

EUROPSKA UNIJA

HRVATSKA

POVRŠINA: 4 279 770 km²
BROJ STANOVNIKA (2011):
501 790 480
GUSTOĆA NASELJENOSTI
(2011): 117,3 stanovnika na km²
BRUTO DOMAĆI PROIZVOD
(2010): 12 262 391 milijardi eura
TROŠAK ZA ZDRAVSTVO
ISKAZAN KAO DIO BDP (2008):
8,3%

POVRŠINA: 56 542 km²
BROJ STANOVNIKA (2010):
4 425 747
GUSTOĆA NASELJENOSTI
(2010): 78,3 stanovnika na km²
BRUTO DOMAĆI PROIZVOD
(2010): 46 744 milijardi eura
TROŠAK ZA ZDRAVSTVO
ISKAZAN KAO DIO BDP (2008):
7,8%

27 članica, 500 milijuna stanovnika, jedinstveno tržište i Euro kao
jedinствена valuta u 17 zemalja

Izvor: Population and GDP: Eurostat 2011. Healthcare expenditure: OECD, Health Data 2010, version October 2010

Association of the European Self-Medication Industry

Europska udruga proizvođača lijekova za samoliječenje

- osnovana 3. veljače 1964. u Parizu, s ciljem promicanja odgovornog samoliječenja
- 48 godina postojanja

AESGP članice

Austrija, Belgija, Luxembourg, Bugarska, **Hrvatska**, Češka, Danska, Finska, Francuska, Makedonija, Njemačka, Grčka, Mađarska, Irska, Italija, Litva, Nizozemska, Norveška, Poljska, Portugal, Rumunjska, Rusija, Slovačka, Slovenija, Španjolska, Švedska, Turska, Velika Britanija.

BELUPO – član AESGP-a

AESGP – osnovna načela i ciljevi

- važnost osobnog uključivanja u zaštitu i promicanje zdravlja od vitalne je važnosti za odgovorno samoliječenje
(OSOBNNA INICIJATIVA I ODGOVORNOST)
- socijalna i ekonomska vrijednost samoliječenja – zdravlje nacije i uštede u zdravstvenom proračunu
- jasno razlikovati status RX i OTC lijeka (API, doze, pakovanja) te poticati „switch” gdje god to dozvoljavaju zakonski i sigurnosni preduvjeti
- potrošačima/pacijentima treba biti dostupna detaljna i lako razumljiva informacija o lijeku kroz različite oblike komunikacije
- osigurati dostupnost proizvoda kroz strogo definirana distribucijska pravila uz naglašenu ulogu ljekarnika te vidljivost proizvoda u ljekarni
- poticanje brandiranja proizvoda kako bi se pacijent mogao lakše snalaziti
- slobodno kreiranje cijena preduvjet za kompetitivnost i inovativnost

THE FUTURE REGULATION OF SELF-CARE

Idealna situacija

**Dovesti dobro pripremljenog
pacijenta u dobro pripremljenu
ljekarnu.**

Idealna situacija

PACIJENT
motiviran
proaktivan
informiran
educiran
odgovoran

LJJEK
OTC / RX
jasna
distinkcija
učinkovit
jednakih
standarda
kvalitete
dostupan

LJEKARNA
„point of care”
referentno mjesto za
zdravstvene tegobe
ljekarnik - osoba od
povjerenja, autoriteta
i znanja
ugodno okruženje
koje čuva privatnost
vidljivost proizvoda

Pacijent

Evaluacija samoliječenja

KONCEPT SAMOLIJEČENJA

- Zdrav način života uz izbjegavanje zdravstvenih rizika
- Primjerena fizička aktivnost
- Pravilna prehrana
- Održavanje mentalnog zdravlja
- Odgovorno uzimanje lijekova

- Ohrabrivanje pacijenata te jačanje odgovornosti za očuvanje zdravlja
- Jednostavan pristup
- Efikasnije korištenje zdravstvenih servisa
- Reducirani troškovi zdravstvene zaštite koji se mogu preusmjeriti na druga područja

- Zakašnjela/pogrešna dijagnoza
- Maskiranje simptoma
- Prekoračenje doze ili trajanja terapije (terapijski efekt /zloporaba)
- Slučajno predoziranje
- Neželjeni učinci, kontraindikacije, interakcije

Europljani podržavaju samoliječenje

Podaci iz studija provedenih u europskim zemljama pokazuju da većina stanovnika zemalja EU aktivno provodi samoliječenje i vodi brigu o zdravlju.

- AUSTRIJA 77%
- FRANCUSKA 64%
- SLOVENIJA 77%
- UK 87%

Europljani zahtijevaju neovisnost i odgovornost u upravljanju svojim zdravljem:

ZNATIŽELJNI SU, ASERTIVNI, ZAINTERESIRANI ZA MOGUĆNOSTI SAMOLIJEČENJA.

Osobe koje su bolje upoznate sa svojim zdravstvenim stanjem i mogućnostima koje im stoje na raspolaganju sklonije su provoditi samoliječenje u praksi. Pri tome važnu ulogu ima prethodno pozitivno iskustvo sa samoliječenjem te poznavanje bezreceptnih lijekova, a farmaceuti se smatraju ključnim izvorom informacija.

Samoliječenje – indikacijska područja

Samoliječenje

- Akne
- Alergijski konjunktivitis
- Prehlada
- Herpes
- Opstipacija
- Kašalj
- Proljev
- Postkoitalna kontracepcija
- Eretilna disfunkcija
- Groznica
- Prevencija gripe
- Liječenje gripe
- Hemorodi

- Prevencija peludne groznice
- Glavobolja
- Poremećaji probave / žgaravica
- Nesanica (povremena)
- Blaga/umjerena bol
- Manje posjekotine i ogrebotine
- Afte
- Mučnina poznatog uzroka
- Prestanak pušenja
- Lokalne bakterijske infekcije
- Nadraženo grlo
- PMS
- Kontrola tjelesne težine

- Artritični bolovi
- Prevencija karijesa
- Snižavanje kolesterola / kontrola masnoća
- Dermatitis / ekcemi
- Liječenje peludne groznice
- Čelavost kod muškaraca
- Prevencija defekta neuralne cijevi

Kratkotrajna uporaba, akutna stanja

- Bakterijski konjunktivitis
- Cistitis
- Stabilna angina pectoris
- Infekcije izazvane crijevnim nametnicima
- Infekcije donjeg urinarnog trakta
- Vaginalne infekcije

Dugotrajna uporaba, kronična stanja

- Anksioznost
- Astma
- Benigna hipertrofija prostat
- Kronična nesanica
- Depresija (blaga)
- Diabetes (prevencija komplikacija + liječenje oralnim hipoglikemicima)
- Giht
- Prevencija srčanih oboljenja
- Herpes genitalis
- Hipertenzija

- Inkontinencija
- Kolitis
- Sindrom iritabilnog kolona
- Prevencija malarije
- Sindrom menopauze
- Migrena
- Debljina
- Oralna kontracepcija
- Profilaksa osteoporoze
- Psorijaza (blaga)
- Reumatizam
- Ulcus cruris

Savjetovanje s liječnikom + savjet drugih zdravstvenih djelatnika + samoliječenje (sa / bez medicinskih proizvoda)

Kada se samoliječenje ne preporučuje !

- perzistirajući simptomi
- stanje se pogoršava ili recidivira u još težem obliku
- jaka bol
- jedan ili više lijekova primijenjen bez uspjeha
- nuspojave
- simptomi koji se smatraju ozbiljnima
- psihološki problemi poput anksioznosti, depresije, letargije, agitacije i sl.

POSEBAN OPREZ kod trudnica, za vrijeme dojenja te kod novorođenčadi i djece.

Lijekovi

Lijekovi

Lijekovi imaju status izdavanja na liječnički recept u sljedećim situacijama:

- kada predstavljaju opasnost čak i pri pravilnoj uporabi
- kada se često i u vrlo širokoj primjeni nepravilno uzimaju
- kada sadrže tvari koje zahtijevaju daljnja istraživanja
- kada se uzimaju parenteralno

Sve ostale kategorije lijekova klasificiraju se kao lijekovi koji se izdaju bez recepta.

(Direktive 2001/83/EC)

Lijekovi

- **dobro poznata djelatna komponenta**
- **terapijska širina**
- **znatna sigurnost primjene**
- **neznatna mogućnost predoziranja**
- **interakcije svedene na najmanju moguću mjeru**

4 zašto?

1

osviještenost

- prethodno pozitivno iskustvo, usvajanje zdravog životnog stila
- npr. proizvodi za kontrolu tjelesne težine, prestanak pušenja i sl.

2

pogodnost

- antacidi, antihistaminici, antimikotici

3

hitnost

- glavobolja, prehlada, kašalj, postkoitalna kontracepcija

4

neugodnost

- alopecija, vaginalna kandidijaza, erektilna disfunkcija

Udio OTC na pharma tržištu

- Češka – 24%
- Poljska – 25%
- Austrija – 8%
- Španjolska – 8%
- Slovenija – 14%

Procjenjuje se da je 1 od 2 prodana/izdana proizvoda/lijeka u EU ima status OTC lijeka.

prosjek EU – 15%

alergije

- cetirizine, loratadine, azelastine, cromoglicic acid, beclometazone

gastritis

- cimetidine, famotidine, ranitidine, omerprazole, pantoprazole

analgetici, protuupalni lijekovi i antireumatici

- ketoprofenum, etofenamate, naproxen, felbinac, niflumic acid, glucosamine, piroxicam, ibuprofen

<http://www.aesgp.be/publications/otcIngredientTables.asp>

antimigrenici

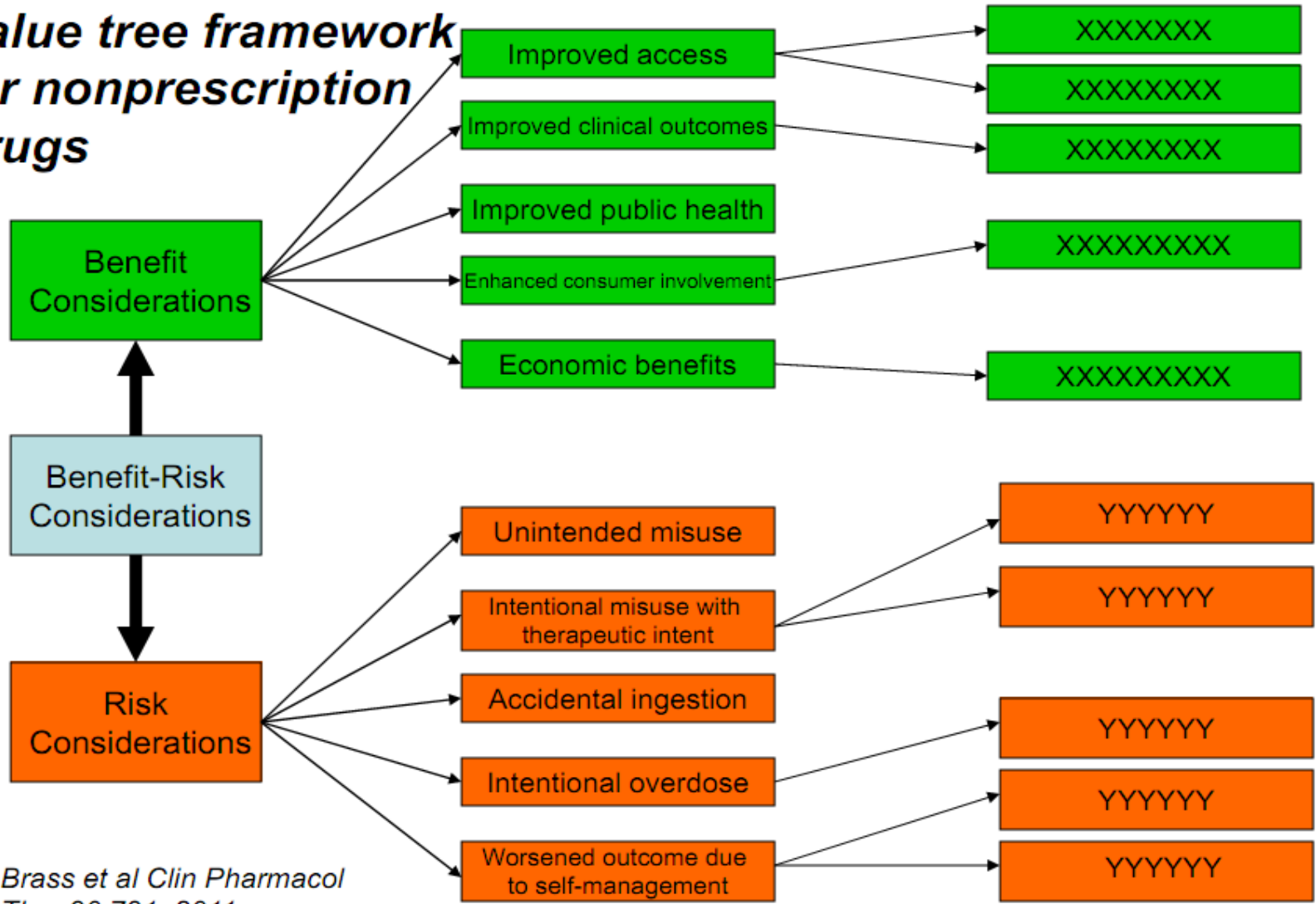
naratriptan, zolmitriptan, sumatriptan

kolesterol i debljina

simvastatin, lovastatin, pravastatin, orlistat

Value tree framework for nonprescription drugs

Brass et al Clin Pharmacol Ther 90:791, 2011

WSMI

Common Domains for Nonprescription Drugs

Product-Specific Characteristics

Ljekarnici i Ljekarništvo

Ljekarna i Ljekarnici

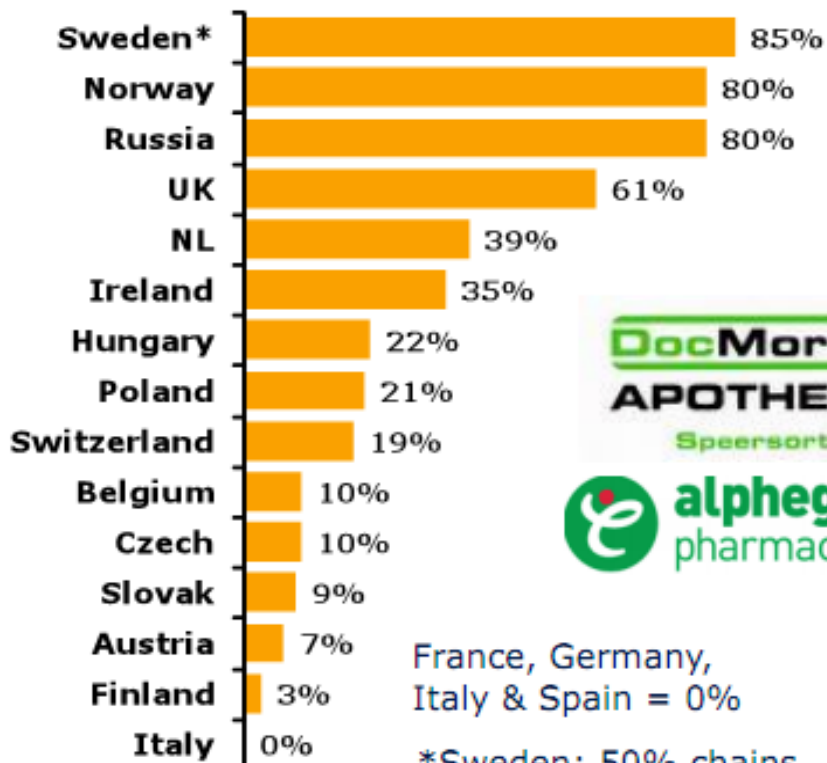

- 400.000 Ljekarnika u EU
- 160.000 Ljekarni u EU
- 46 milijuna građana posjeti Ljekarnu svakog dana
- 3. najveća skupina zdravstvenih djelatnika u EU

izvor: Heinz-Günter Wolf, PGEU, How do we ensure best patient empowerment?

Promjene u distribuciji

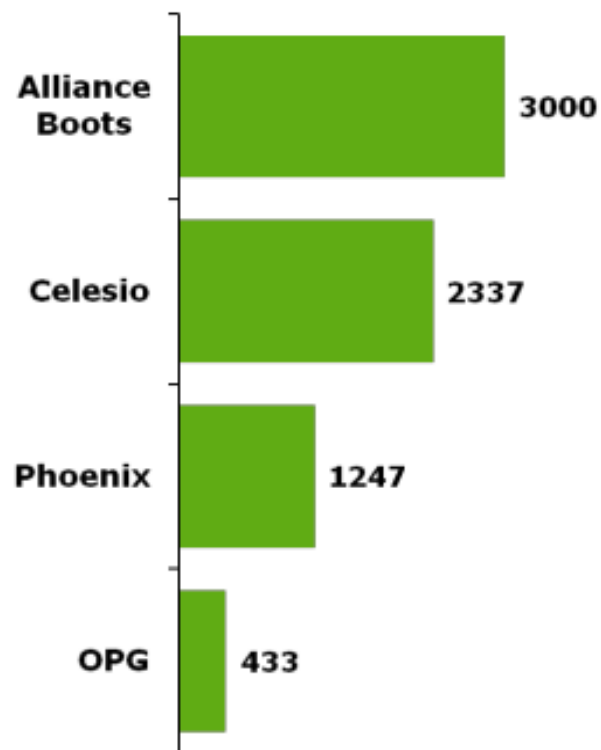
% of Pharmacies Owned by Chains

France, Germany,
Italy & Spain = 0%

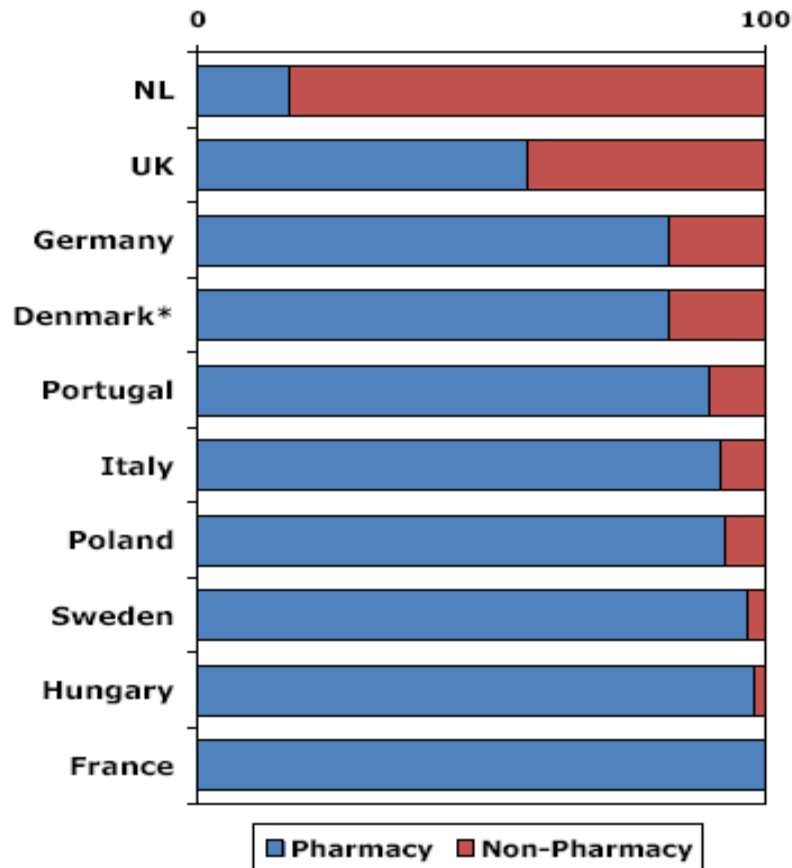
*Sweden: 50% chains,
35% Apoteket

Number of Pharmacies by Owner

Source: IMS/Company websites

Promjene u distribuciji

U posljednjih nekoliko godina od liberalizacije tržišta u Italiji i Portugalu udio OTC u “non-pharmacy” distribuciji se stabilizirao na 8-10%

Internacionalne retail tvrtke postaju vlasnici ljekarničkih lanaca + otvaranje internet ljekarni

Source: Andy Tisman, Senior Principal, Consumer Health, IMS Management Consulting

Promjene u distribuciji

INTERNET LJEKARNE

Povezuje koncept diskontne kupnje s virtuelnim svijetom digitalne tehnologije.

Posebna pogodnost za pacijente koji su kronični bolesnici, slabije pokretni ili boluju od bolesti o kojima im je neugodno govoriti. Traže uštedu, pogodnosti i privatnost.

Mail order dozvoljen je u Njemačkoj, Velikoj Britaniji, Španjolskoj, Belgiji, Švicarskoj, Nizozemskoj, Mađarskoj i Švedskoj. Nije dozvoljen u Francuskoj, Rusiji, Italiji, Poljskoj, Austriji, Češkoj, Grčkoj, Portugal, Norveška.

Što smatrate da bi Vam od navedenog u budućnosti pomoglo u kvalitetnijoj brizi za vaše zdravlje i liječenje manjih tegoba?

Više savjeta/podrške od mog liječnika	51%
Bolja zdravstvena edukacija	42%
Jasnije informacije u uputi i na vanjskom pakiranju lijeka	38%
Više savjeta/podrške od mog ljekarnika	27%
Više informiranosti putem interneta	27%
Više informiranosti putem TV/radio/časopisa	17%
Monitoring & dijagnostički setovi za kućnu uporabu	16%
Više informacija u knjigama	13%

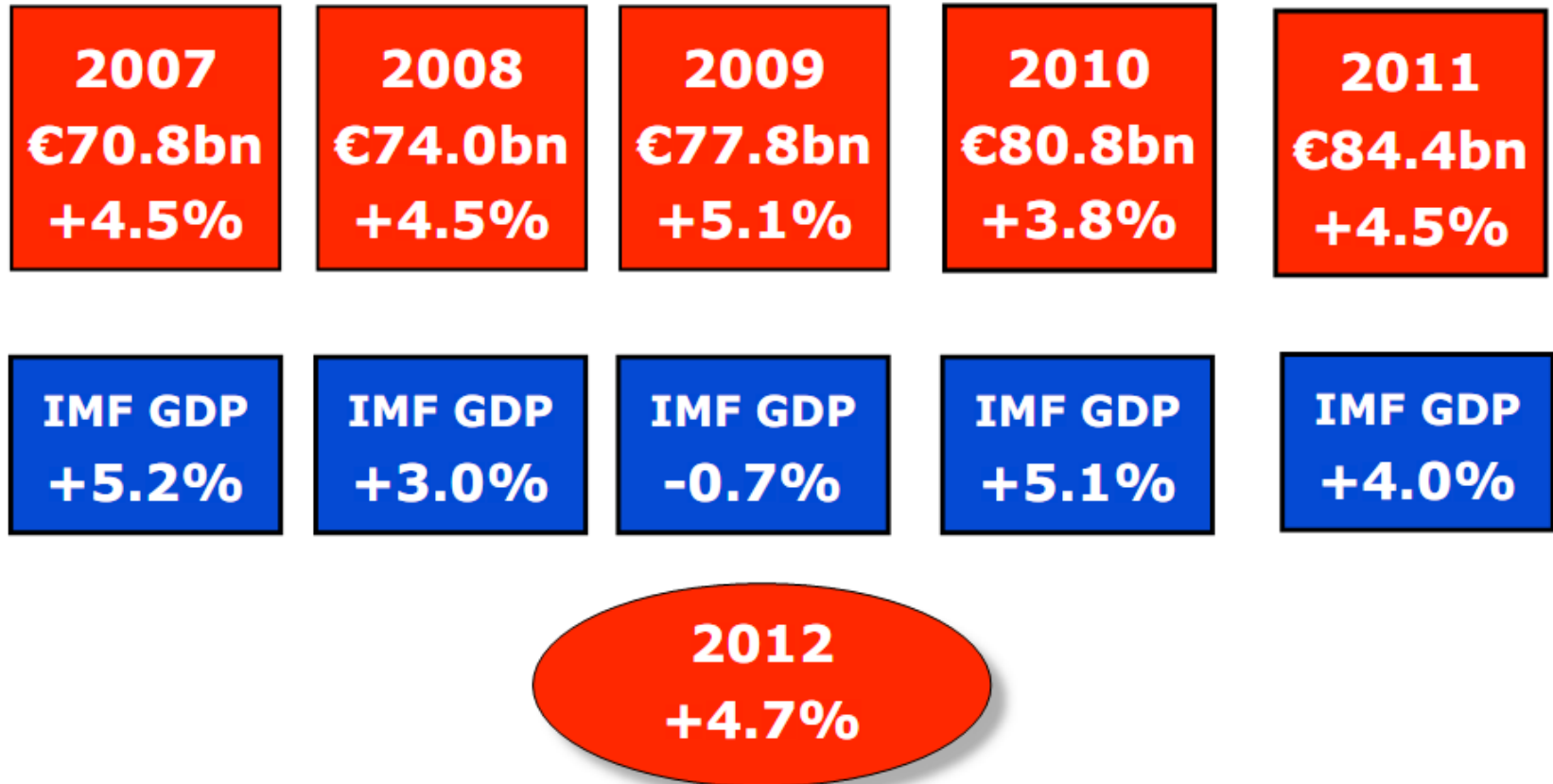
(Mogućnost zaokruživanja više odgovora, stoga suma prelazi 100%)

Izvor: ACNielsen Global On-Line Omnibus, svibanj 2008: 28.000 ispitanika iz 51 zemlje

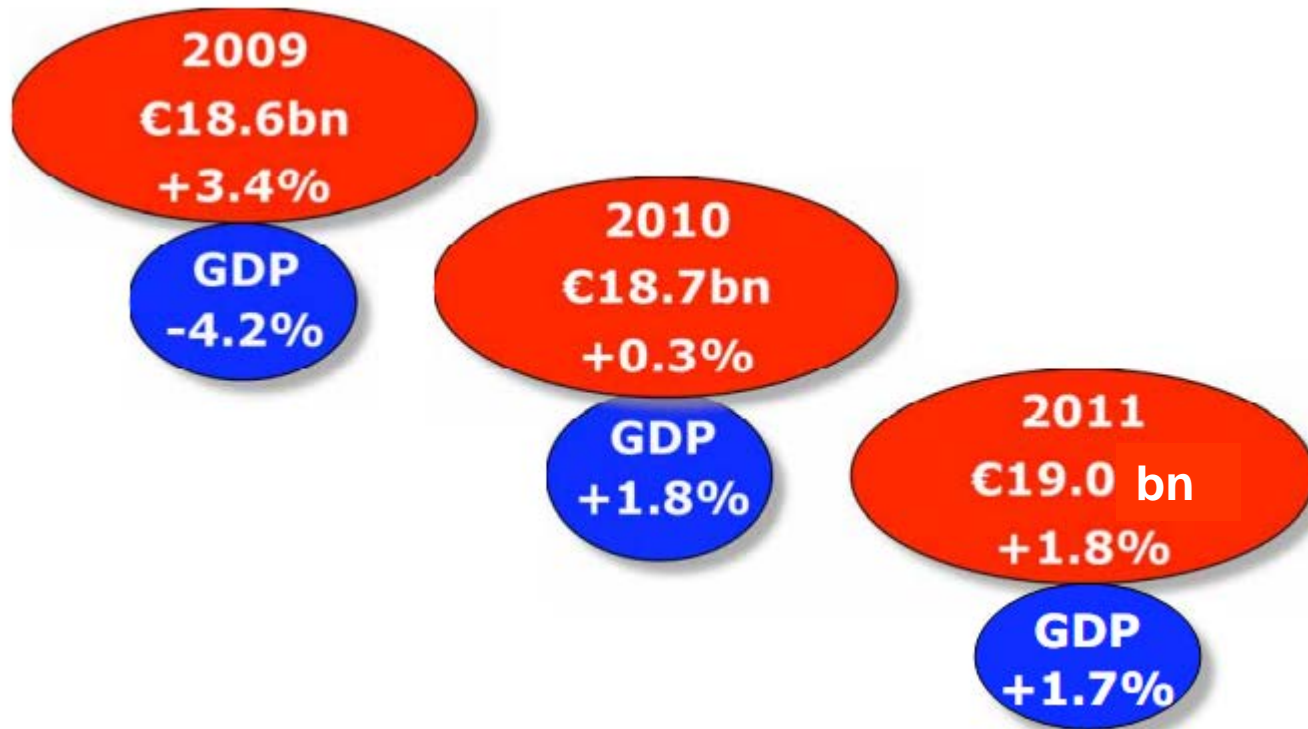
TRŽIŠTE

Globalno OTC tržište

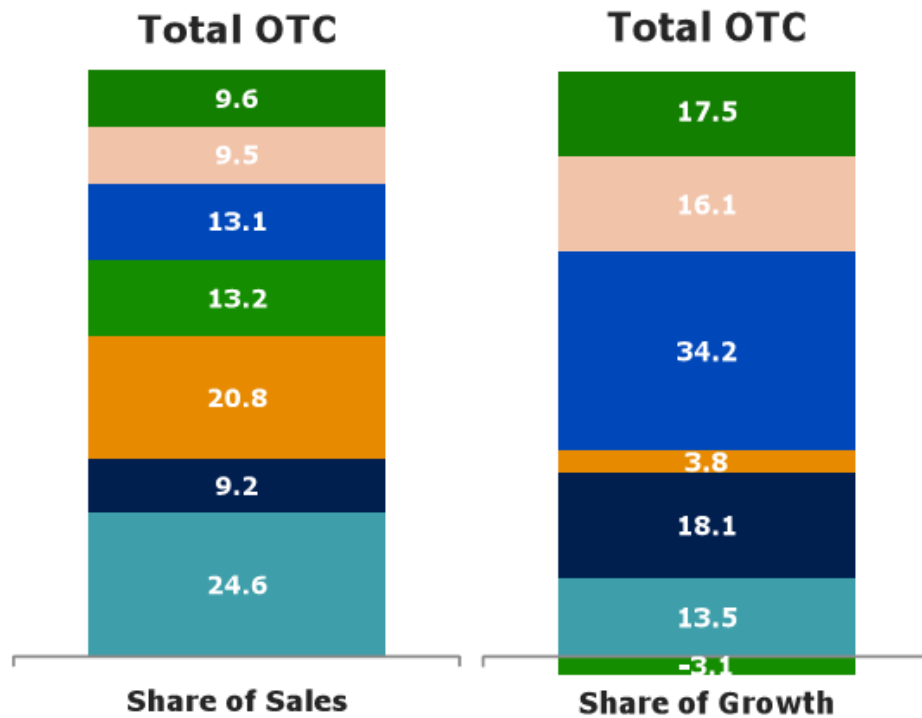
Global and regional trends and developments, Nicholas Hall, Budapest, April 2012

EU OTC tržište

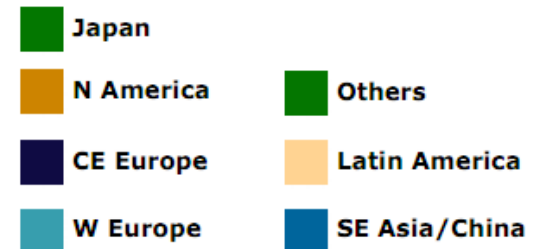

Global and regional trends and developments, Nicholas Hall, Budapest, April 2012

Tržište

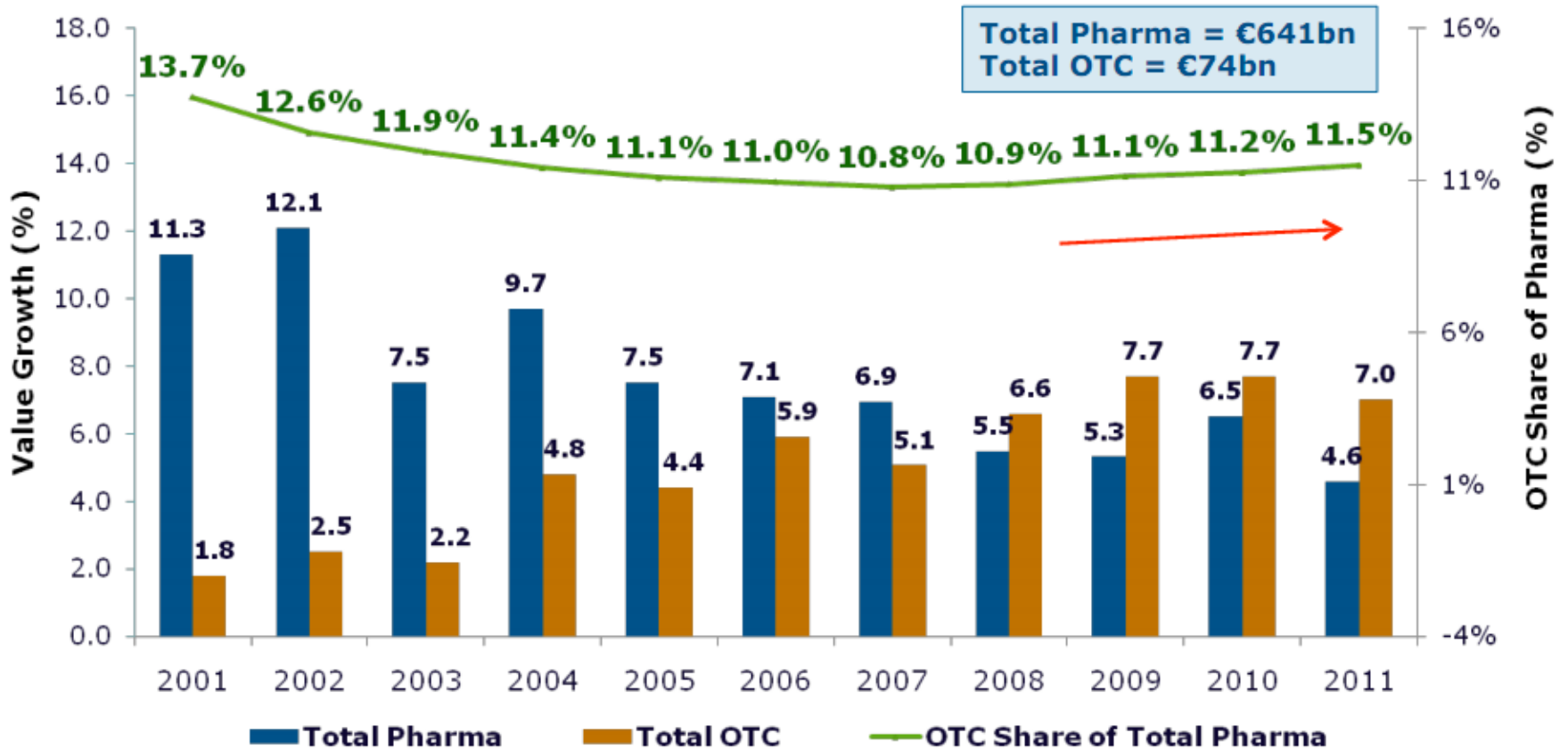
Developing Regions	Total OTC
Share of Sales	32%
Share of Growth	68%

Source: IMS Audits plus estimates

Tržište

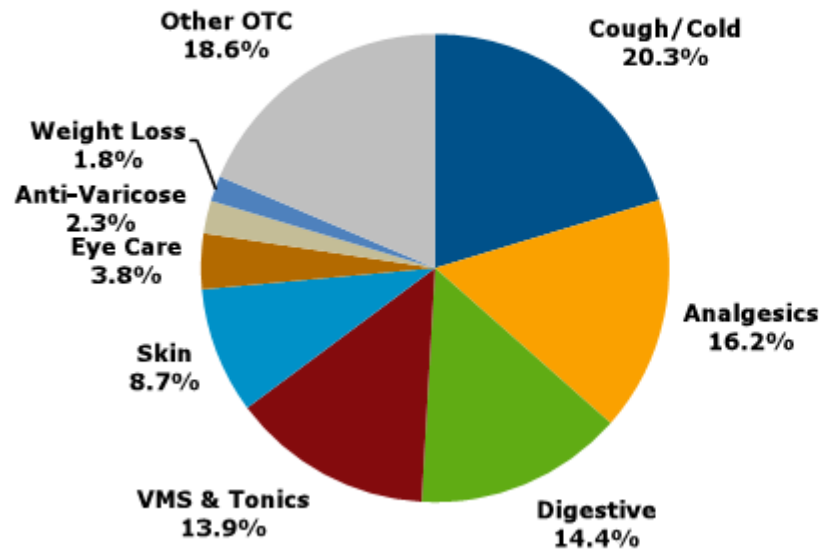
Yr on Yr Value Growth & OTC Share of Total Pharma Data for MAT to Q1

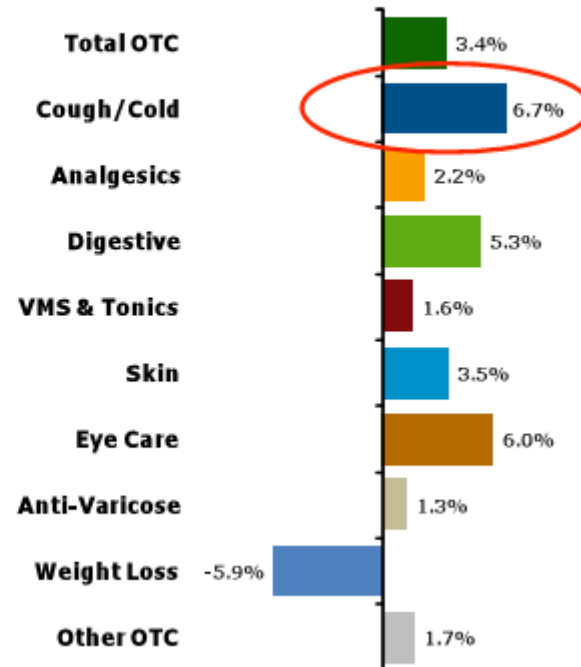
Source: IMS Audits plus estimates

Tržište

Europe OTC – Key Categories
Value Share (%)

Value Growth (%)

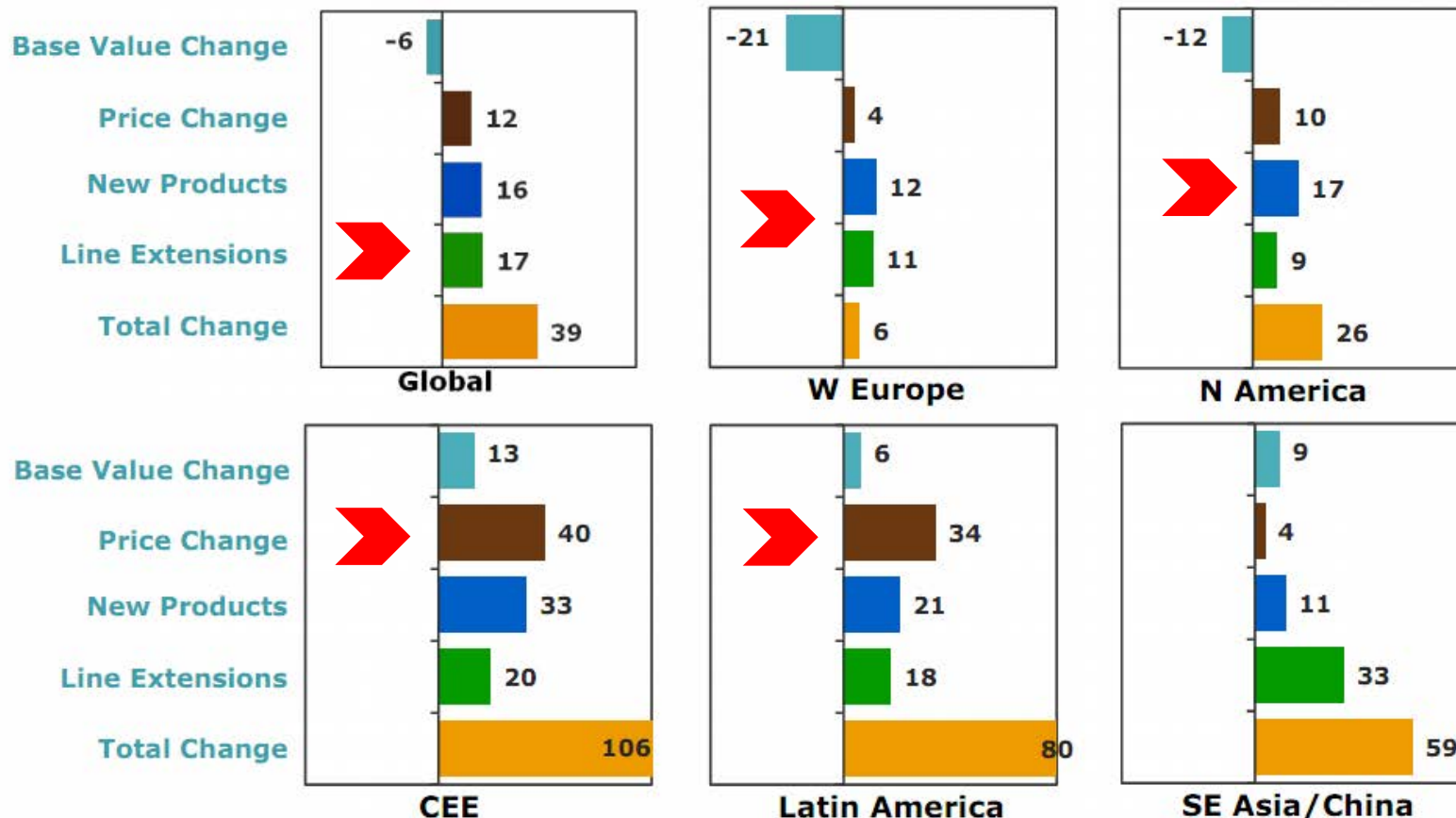

Gledajući prema kategorijama najviše je profitirala kategorija „probavni sustav” zbog switcha PPI, dok se najveća kategorija gripa i prehlada uspjela oporaviti od slabog rasta u 2010. godini.

Source: IMS OTC Review Plus Q1 2011

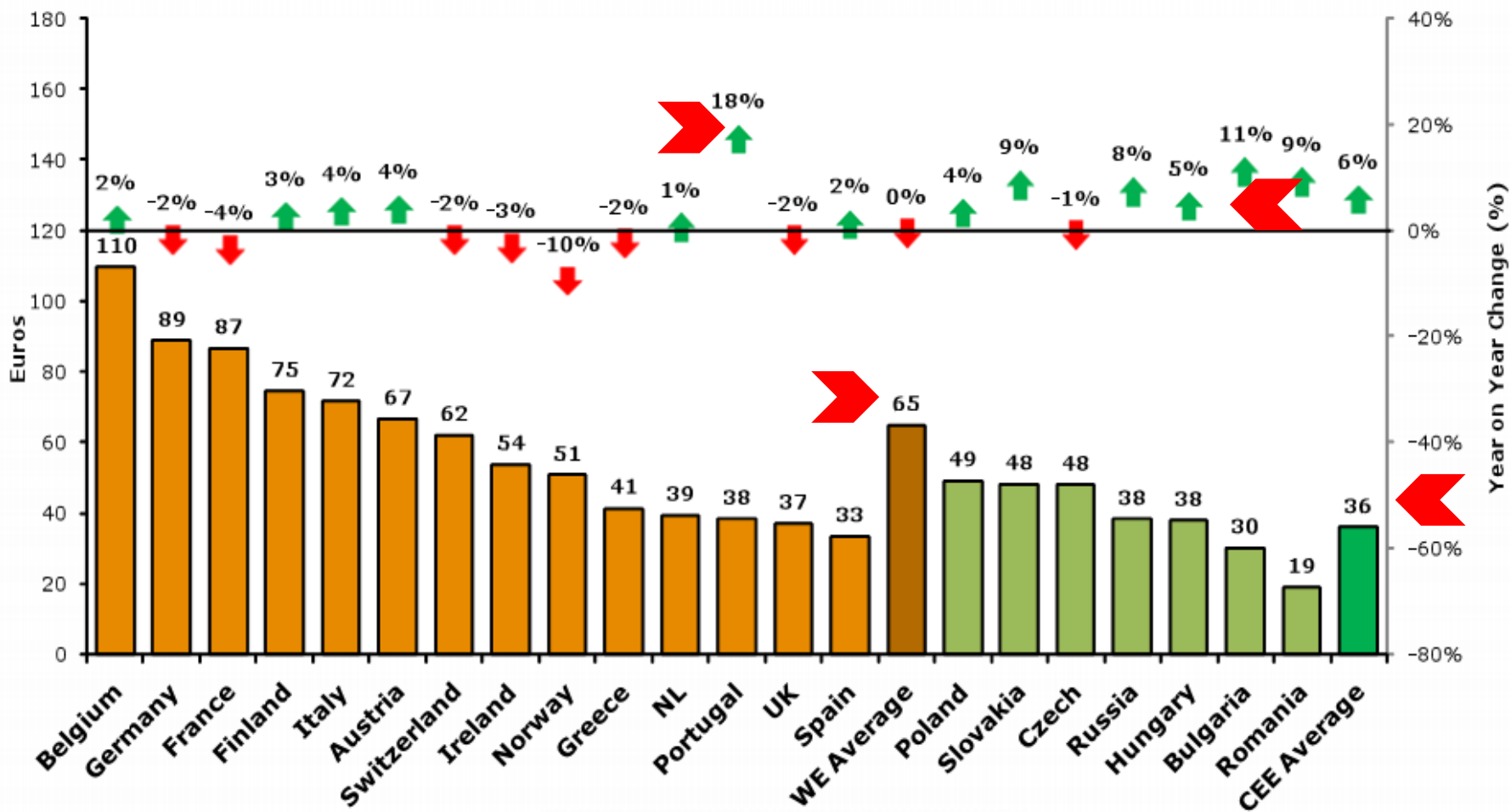
Ključni pokretači rasta

Elements of Growth by Region
Cumulative growth %

Source: IMS Elements of Growth Q4 2004-2009

OTC – potrošnja „per capita”

Source: IMS OTCims at Public Prices

**Primjeri mogućeg
pozitivnog učinka
samoliječenja na
financijske pokazatelje u
zdravstvenom sustavu
nekih EU zemalja**

Troškovi liječenja blažih bolesti u UK

- PAGB/IMS – 2010.
- informacije o 4.000.000 pacijenata skupljane na dnevnoj bazi
- analizirane dijagnoze kao i propisana th
- 57M konzultacija ili 20% ukupnog rada GP godišnje odnosilo se na blaže bolesti
- od toga 51,4 M konzultacija ili 18% rada GP odnosilo se na isključivo blaže zdravstvene tegobe, uz trošak od 1,8 milijardi GBP
- GP su u prosjeku radili više od 1 sat dnevno samo sa blažim zdravstvenim tegobama

izvor: PAGB, Making case for the self care of minor ailments. <http://www.pagb.co.uk/publications/>

Ekonomski benefit „switch“-inga u Švedskoj

- Neprofitni Institut za ekonomiju u zdravstvu
- procjena za 2008. godinu
- switching dijela RX lijekova u status lijekova koji se izdaju bez recepta mogao je rezultirati sa 15-24% manje posjeta liječniku te čak do 70% manje propisanih lijekova.

izvor: IHE, Economis benefits of switching medicinal products to OTC status, 2008.

Trošak liječenja manjih zdravstvenih tegoba - Nizozemska

- promatrani period od 2006. do 2009.
- broj posjeta liječniku zbog manjih zdravstvenih tegoba dosegao 35%
- samo u 2009. godini trošak liječničkih pregleda za manje zdravstvene tegobe iznosio je približno 100 M€

izvor: Nprofarm, E., Zelfzorg: Via empowerment tot zelfredzaamheid. 2011.

Switchevi i promjene na OTC tržištu - Italija

- ANIFA studija iz 2009. godine procijenila je potencijalne uštede za zdravstveni sustav između 60 i 300 M€ na račun reklasifikacije lijekova.
- Također se procjenjuje dodatnih 40 do 110 M€ kao posljedica moguće promjene propisivačkih navika liječnika te usvajanja postavki samoliječenja

izvor: ANIFA, „Shift a switch da farmaci etici a prodotti senza obbligo di prescrizione: potenzialita ed effetti”, Numeri ed Indici dell’Automedicazione, 2010 Edition pagg. 205-225.

OTC tržište - Italija

Od 2001. godine u primjeni je posebni znak, tzv. "bollino" koji mora biti tiskan na svakom pakiranju OTC lijeka. Primjenom ovog znaka poručuje se pacijentu:

- da je riječ o OTC lijeku, odobrenom od MZ
- da se uvijek treba pročitati PIL
- da je potrebno pitati farmaceuta / liječnika za sve informacije

Velika medijska kampanja za "bollino" (TV, print)

Uštede u zdravstvenom sustavu - Španjolska

- simulacija prebacivanja 5% lijekova koji se koriste za manje zdravstvene tegobe u OTC status (2011.god.)
- potencijalne uštede na račun manjeg broja posjeta liječniku – 531 M€
- ušteda vremena liječnika – 354 M€
- ušteda u vremenu pacijenata – 221,5 M€
- kompletna ušteda u budgetu za zdravstvo 1 205 M€ (2% budgeta za zdravstvo)

izvor: Staffiero, G., CRES/ANEFP Self-care in Spain: Economic and Social value, 2011.

Europski pristup samoliječenju

- podržavati dijalog svih zainteresiranih strana
- promovirati odgovorno samoliječenje kao esencijalni i integralni dio inovativnog sustava zdravstvene zaštite
- suradnja sa svim nadležnim tijelima, udrugama pacijenata i zdravstvenim profesionalcima
- raditi na harmonizaciji tržišta

24. 07. WORLDS SELF-CARE DAY

